



# ПРЕС КЛИПИНГ

23. октобар 2017.



## НАСЛОВИ

Кључ развоја је квалификован радник (стр.2)

Чадеж: Највећи проблем Србије је одлив радне снаге (стр.3)

Ко призна илегалан рад, пола му се прашта (стр.4)

Држава од пензионера узела 612 милиона евра (стр.5)

Нова нада за ФАС, али не и за раднике којима се дугују плате (стр.6)

## **Кључ развоја је квалификован радник**

Аутор: Љ. Малешевић

Већ неколико година послодавци истичу да и поред армије незапослених у Србији, нема довољно квалификоване радне снаге односно оне која је њима потребна, а махом је реч о возачима, вариоцима, обућарима, шивачима, тесарима, месарима, индустријским техничарима...

Газде немају времена да обучавају нове раднике за профиле који су им нужни, већ желе да одмах приме мајстора који ће производити.

На недавно одржаном састанку Парламента привредника Привредне коморе Србије Регионална привредна комора Сремског круга, сремски привредници су као велики проблем који им отежава пословање, између осталог, изнели недостатак квалификоване радне снаге и злоупотребу боловања, као и проблеме третмана отпада у производњи. Посебно је истакнута неопходност бржег имплементирања дуалног образовања у образовни систем Србије.

Држава управо ради на доношењу закона о дуалном образовању, јер оно није уређено Законом о средњем образовању и васпитању, нити га закони препознају као вид образовања у средњим школама у Србији. Чак 166 радних профила у средњем стручном образовању је укинута, јер нису пружали адекватно образовање младима како би нашли посао, а ове године уведено је 19 нових профила у складу са потребама тржишта рада и укључени су најугледнији привредници и компаније како би се повезало теоријско и практично знање и млади након школовања оспособили да одмах стану иза машине и почну да раде.

Директорка Сектора за едукације Привредне коморе Србије Мирјана Ковачевић објашњава да ће дуално образовање, као модел учења у реалном радном окружењу, омогућити да се обнови темељ привредног и друштвеног развоја, који чине квалитетно образовани кадрови.

У образложењу предлога закона о дуалном образовању, који је већ стигао у Скупштину Србије, наведено је да је систем стручног образовања у Србији недовољно усклађен са тржиштем рада, јер план уписа у средње школе не одражава потребе тржишта. Последица те чињенице је изузетно велика стопа незапослености младих, која је међу највишим у Европи, са изузетно забрињавајућим подацима да се 65 одсто младих са завршеном средњом школом сврстава у дугорочно незапослена лица, а скоро 150.000 њих узраста између 15 и 24 године не школује се, нити ради.

### **Нови модел практичне наставе**

*Тачно дефинисан систем права и обавеза школе, послодавца и ученика, требало би да обезбеди укључивање већег броја компанија и школа у нови модел практичне наставе, усклађивање образовања са потребама привреде и могућност да компаније добију одговарајуће кадрове, а ученици знање, вештине и способности које ће им омогућити брже и лакше запошљавање.*

Држава је и сама учила, на основу свеобухватног истраживања потреба привреде, да се привредници суочавају са великим проблемима недостатка компетентног кадра и кадра чије квалификације не одржавају оствареност компетенција. Због тога често послодавци морају на себе да преузимају трошак увођења младих у посао кроз додатну обуку за знањима и вештинама потребним да би се они укључили у рад.

Послодавци су се овога пута укључили у израду предлога закона о дуалном образовању како би он био прилагођен времену, потребама и условима, а ресорно министарство је користило сва искуства европских земаља које имају развијен систем дуалног образовања и где нема проблема са обученом радном снагом.

Тренутно у имплементацији дуалног образовања учествују 21 стручна школа са 1.272 ученика и 68 компанија. Све школе које су извеле једну генерацију образовања по дуалном моделу обезбедила су за младе ученике запослење. Овога пута је 1.800 привредника потписом изјаве о намерама, показало интересовање и спремност да се укључе у систем образовања. Међутим, тражили су да се овај систем законски реши тако што ће бити јасно регулисана права и обавезе и то на начин да се повежу интерес државе, послодаваца и радника и ученика, како би сви заједно допринели привредном расту и развоју.

## **Чадеж: Највећи проблем Србије је одлив радне снаге**

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: У Београду се данас одржава 17. Српски економски самит, а председник Привредне коморе Србије Марко Чадеж је у уводном излагању указао да се Србија по питању подизања конкурентности суочава са великим изазовим, од којих је највећи одлив стручне радне снаге. Чадеж је на самиту “Мапа пута ка унапређењу конкурентности”, рекао да, када обилази разне делове Србије увек чује за исти проблем недостатак радне снаге.

Сви они имају исти проблем, а то је што многи људи напуштају земљу и одлазе да раде на другим тржиштима, рекао је Чадеж.

Истакао је да узрок томе није само стање српске економије, већ потреба за радном снагом у Немачкој и Аустрији, а сада и у Словачкој, Чешкој и Румунији, које су, како је рекао, промениле законодавство и олакшале миграцију радне снаге.

Према Чадежу, миграција стручњака и радне снаге је реалност, али је истакао да Србија са тим мора да се избори.

Чадеж каже да постоје различити механизми за задржавање кадрова и додаје да је једно од решења промена промени образовног система, пре свега увођењу дуалног система образовања. Говорећи о инвестицијама Чадеж је рекао Србија улаже доста новца у подизање конкурентности и обуку кадрова за рад на високотехнолошким машинама.

Србија, каже, има изграђене инструменте за привлачење инвеститора, који дају резултате јер, како је објснио, чак 50 одсто инвестиција које долазе на Западни Балкан долазе у Србију. Ипак, сматра, то није довољно и треба се још више трудити како би у Србију дошло више високо технолошки софистициране компаније.

Као проблем види инфраструктуру која је неопходна да би се робе брже и јефтиније превозиле са једне на другу тачку.

Компаније овде имају много веће трошкове логистике него у ЕУ само због инфраструктуре.

Морамо да се позабавимо тим питањем како да превазиђемо тај јаз. Неопходно је да се повеже регион Западни Балкан као целина, као регион, са ЕУ, а не појединачно, сматра Чадеж.

Већ сада, истакао је, постоје напори да се то оставри и тиме смање препреке за транспорт производа, чиме се подиже конкурентност.

## Ко призна илегалан рад, пола му се прашта

Аутор:Љубинка Малешевић

Ниво сиве економије у Србији креће се у распону од 21 до 30,1 одсто БДП-а, док је просек развијених држава ЕУ око 15.

Конкретно, значило би то да изван свих прописа имамо промет роба и услуге вредности од око 10 милијарди евра, а процена је да због тога државни буџет остаје краћи за око три милијарде евра. Овај новац био би довољан да свака општина у Србији добије нови дом здравља, да се реконструишу и опреме све опште и специјалне болнице, финансирају плате ватрогасаца, полицајаца и лекара и да се преполови дефицит буџета.

Држава је свесна проблема сиве економије са којим муку муче и много развијеније економије држава у ЕУ, али је одлучна да је смањи на 15 до 20 одсто БДП-а. Основано је Координационо тело Владе Србије за усмеравање активности на сузбијању сиве економије које је у мају усвојило нови Акциони план који предвиђа повећање броја мера на смањењу нелегалне трговине, непријављеног рада и утаје пореза. У том новом Акционом плану има чак 107 мера за сузбијање сиве економије које ваља спровести ове и наредне године. Уједно, ова и наредна година проглашене су за године борбе против сиве економије.

Активне мере државе на сузбијању сиве економије, кроз појачану контролу и инспекцију, већ су дале резултате боље у односу на претходне године, али је јасно да то није довољно. Због тога је НАЛЕД предложио увођење споразума о признавању кривице у домену сиве економије.

Двогодишњи пројекат треба да да значајан допринос реализацији Споразума о сарадњи Координационе комисије за инспекцијски надзор и Удружења судија прекршајних судова, који су у Палати Србије потписали Бранко Ружић, министар државне управе и локалне самоуправе и Милан Мариновић, председник Удружења судија прекршајних судова.

### Сви бију битку са сивом економијом

Битку са сивом економијом бију многе земље света, јер она постоји свуда – негде у мањем, а негде у већем обиму. Међу земљама са најмањом стопом пословања мимо прописа су САД и Швајцарска, код којих је она око 7 одсто БДП-а. До 15 одсто БДП-а стопа сиве зоне је у Аустрији, Холандији, Великој Британији и Француској. У Ирској, Немачкој, Данској, Финској, Норвешкој, Шведској и Словачкој она се креће између 10 и 15 одсто БДП-а, док је у Белгији, Чешкој, Португалу и Шпанији између 15 и 20 одсто. Италија, Мађарска, Словенија, Пољска и Грчка бележе од 20 до 25 одсто БДП-а, а Летонија, Турска, Хрватска, Естонија, Литванија, Румунија око 25 одсто. Једино Бугарска има већи обим промета у неформалном привредним токовима од Србије.

Како се сада већ примењује споразум о признавању кривице у саобраћајним и царинским прекршајима, тако би се ускоро он односио и на оне који крше законе из области привреде и то признају. Другим речима, они које инспекција затекне да послују у сивој зони или запошљавају раднике “ на црно ” би признавањем кривице били у прилици да плате дупло мању цену за прекршај односно да им казна буде ублажена. Према објашњењу Милана Мариновића, председника Удружења судија прекршајних судија, за увођење споразума о признавању прекршаја из области сиве економије треба претходно извршити припреме.

“То значи да би требало да се у надлежним министарствима одреде комисија или радна група која ће одвојити оне прекршаје из тих области за које је оправдано закуључивати споразуме о признању кривице од оних за које процене да нису за то. Такође, треба одредити јасна правила о преговарању са учиниоцима прекршаја. Када се све то заврши и када почне примена споразума, онда ће то врло брзо ући у праксу”, сматра Мариновић.

Према његовом мишљењу од склапања споразума о признавању кривице ће и прекршиоци, инспекција и судови имати користи и то тако што ће прекршиоци добити блажу казну него што би добили по окончању судског поступка и примене закона које су прекршили.

“С друге стране, знају да ће та казна коју договоре бити она казна коју ће бити обавезни да плате, јер на пресуду коју судови доносе усвајањем споразума нико нема право жалбе, ни једна ни друга странка у поступку. Могу да утичу на висину казне и не морају да долазе у суд више пута, да губе време и повећавају трошкове поступка. Инспекција ће имати користи, јер ће знати да је захтев за покретање прекршајног поступка који су суду поднели против учиниоца прекршаја основан. Такође, а то је можда за инспекторе и најважније, они неће морати да се одазивају у својству сведока пред прекршајне судове, већ ће моћи да раде свој посао”, објаснио је Мариновић.

Прекршајни судови ће, додаје, такође имати користи од споразума о признавању кривице за прекршај закона у области сиве економије јер ће поступци знатно краће трајати и много мање коштати, судије ће имати више времена за рад на оним предметима за које се још увек не закључи споразум. Надлежни у министарствима треба да одлучују о томе да ли ће могућност склапања споразума о признању имати прекршиоци који то чине први пут или и они који су већ хватани да послују у сивој зони. Судија Мариновић додаје да искуство из саобраћајних прекршаја показује да су у почетку почели да се закључују само споразуми са онима који нису учинили ни један прекршај, а да у последње две године то право имају и они који су учинили један прекршај, а у најави је да се то допусти и онима који су учинили два прекршаја.

Блажа казна за оне који послују у сивој зони односила би се само на оне које у прекршају ухвати тржишна инспекција или инспекција рада. То је веома битно, јер сада судије у прекршајним судовима одбацују многе прекршајне пријаве због пропуста инспектора у писању пријаве. Пракса је показала и да многи прекршиоци закона који забрањују и кажњавају сиву економију на крају поступка добију само опомену, а чести су и случајеви да предмети застаре па се “провуку” без икакве казне. То, барем у две године колико би важио овај споразум, не би више могло да се догоди под условом да прекршиоци закона признају да су ухваћени “са прстима у тегли” и да плате пола износа који би иначе морали да плате када им суд одреди казну.

**Danas.rs**

## **Држава од пензионера узела 612 милиона евра**

Пише: Н. Д.

Од 2014. па до сада држава је од пензионера којима је због штедње смањила примања, узела 612,4 милиона евра, објавио је Истиномер.

Како је [израчунао овај портал](#) који прати истинитост изјава политичара и испуњеност њихових обећања, влада је директним смањењем пензија за 10 одсто "зарадила" 432,7 милиона евра, док је још 249,8 милиона евра узела индиректно, тако што пензије нису повећаване у складу са законом који је важио до тренутка када је Влада одлучила да замрзне примања најстаријих.

Али, прошле године су пензионери добили једнократну помоћ од по 5.000 динара, што значи да им је "враћено" 70,1 милиона евра, тако да када се све сабере и одузме, добија се рачун од поменутих 612,4 милиона евра, са колико су ови грађани финансирали државу.

Како наводе у Истиномеру, то значи да је сваки од 1,7 милиона пензионера у Србији за последње три године Влади Србије дао око 43.100 динара. Али, будући да пензије нису смањиване онима који месечно примају мање од 25.000 динара, сав терет су заправо поднели они са вишим пензијама, што значи да је сваком од њих узет далеко већи износ од овога.

Шта је Влада урадила са свих тих 600 милиона евра узетих од пензионера?

Па, између осталог, држава је, како подсећа Истиномер, од 2014. до 2016. Ер Србији дала око 200 милиона евра. Затим је 2015. "професионални менаџмент" у Железари Смедерево направио губитак од 145 милиона евра. Само та два су појела више од половине новца узетог од најстаријих. Ту су затим изградња инфраструктуре за Београд на води, као и бројне субвенције страним инвеститорима, од Јуре до Фијата.

У Истиномеру подсећају да је Уставни суд Србије одбио да се изјасни о уставности закона којим су смањене пензије, а да су слични закони у Румунији и Грчкој пали на суду, па су те државе морале да враћају новац својим грађанима. Ако би на Европском европском суду за људска права у Стразбуру пензионери добили спор против Србије, и наша држава би у наредним годинама морала да враћа узето, и то са каматама.



## **Нова нада за ФАС, али не и за раднике којима се дугују плате**

Аутор: [Миодраг Совиљ](#)

Сомборска фабрика акумулатор - ФАС - чији су најпознатији бренд били акумулатори Блацк Хорсе, могла би ускоро поново да почне с радом. Одбор поверилаца разматра понуду швајцарске компаније вредну седам милиона евра. Од тог новца, међутим, радници који потражују вишемилионске износе, неће видети практично ни динар.

Снага која је покретала аутомобиле у Србији и шире, стала је пре две и по године, када је након пропасти концерна Фармаком Мирослава Богићевића у фабрици која је акумулаторе производила, уведен стечај.

Светло на крају тунела могло би да буде интересовање швајцарске компаније Батагон.

Швајцарци нуде седам милиона евра и према речима представника те компаније Далибора Матића, долазе са великим обећањима.

“Наши планови би били да се врати поново производња, да се врате сви запослени који су тамо радили у претходном периоду, и да подигнемо поново тржиште Балкана, а уједно, главни интерес је тржиште Европе и Русије”, истиче Матић.

Ако понуда Батагона буде прихваћена, нови власник у посао ће ући у идеалним условима.

Наиме, фабрика се, након неуспешног јавног оглашавања, сада продаје као правно лице, што значи да швајцарска фирма не би имала никакву обавезу да намири вишемилионска дуговања овог предузећа, објашњава стечајни управник сомборске фабрике Предраг Љубовић.

“То значи да онај ко купи фабрику, купује фабрику са свим њеним правима. Све обавезе које фабрика акумулатора има, остају на стечајној маси”, каже Љубовић.

У преводу, сав новац који купац уплати биће искоришћен за исплаћивање поверилаца

Фармакома, јер је бизнисмен Мирослав Богићевић имовину фабрике ставио под хипотеку.

То значи да ће, по приоритету, бити намирене банке и инвестициони фондови, а радници, који плату нису примили више од две године, остаће кратких рукава.

“По мојој процени, они ће можда добити један или два одсто од свог потраживања. Ја мислим да неће бити ништа више”, каже Љубовић.

Новац на име неисплаћених зарада чека више од 800 бивших радника фабрике, а њихова потраживања износе близу 400 милиона динара. Чини се, ипак, да су и они сами дигли руке.

Представник радника у одбору поверилаца Стеван Војкић није ни желео пред камере Н1. Телефонем нам је кратко рекао да ова цела ситуација показује да су радници последња рупа на свирали.